

Källskatten

Provisionsförsäljare

Nämnden har i förklaring i nov. 1950 till ett handelsaktiebolag anfört att bolaget vore att anse såsom arbetsgivare i förhållande till av bolaget anställda provisionsförsäljare. I den mån försäljarna uppbur sin huvudsakliga inkomst av tjänst från bolagen skulle löneavdrag verkställas. Vid prövning huruvida preliminär A-skatt eller preliminär B-skatt skulle i förevarande fall användas, syntes oaktat omkostnadernas storlek likväl med hänsyn till förhållandena i övrigt övervägande skäl tala för preliminär A-skatt. På grund av utbetalningarnas oregelbundenhet borde dock avdrag ske efter viss procent. Det ankomme på vederbörande lokala skattemyndighet att fastställa procentsatsen.

I en till nämnden inkommen ansökan har bolaget anhållit om ett förnyat uttalande i ärendet under framhållande av att riksförsäkringsanstalten förklarat, att försäljarna enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete voro att anse såsom självständiga företagare. Med hänsyn härtill anser Ni, att Ni icke heller skall vara skyldig att verkställa löneavdrag för skatt.

Nämnden:

Nämnden har vid upprepade tillfällen haft att taga ställning till nu förevarande

spörsmål. Nämnden har sålunda i sitt första uttalande i denna fråga (meddelandet nr 19/1946) anfört följande: "För att skyldighet att göra löneavdrag skall föreligga erfordras att den, som utbetalar ersättning, skall vara att anse som arbetsgivare i förhållande till den, som mottager ersättningen. Huruvida anställning kan anses vara för handen får bedömas med hänsyn till förhållandena i varje särskilt fall. Bedriver försäljare verksamheten fullt självständigt, såsom fallet är, då han har särskild kontorslokal, eventuellt med egna anställda, får han anses som självständig företagare. I andra fall får av försäljarens hela ställning till huvudmannen framgå, huruvida han är att anse såsom arbetstagare eller icke.

Det torde kunna förutsättas, att i förstnämnda fall inkomsten skattemässigt är att hänföra till inkomst av rörelse samt i fall, då försäljaren är att anse som arbetstagare, till inkomst av tjänst.

Enligt vad centrala uppborrdsnämnden inhämtat, synes för de s. k. provisionsförsäljarna deras provisionsinkomst oftast bliva taxerad som inkomst av tjänst.

För att skyldighet att verkställa löneavdrag skall föreligga kräves vidare, att provisionsinkomsten utgör försäljarens huvudsakliga inkomst av tjänst. Detta torde vara fallet med övervägande antalet

s. k. yrkesförsäljare. Om emellertid sådan försäljare representerar flera arbetsgivare, måste bedömas, vem av dessa som är att betrakta som den huvudsaklige arbetsgivaren.”

Vad nämnden sålunda framhållit har legat till grund för nämndens senare uttalanden i samma spörsmål.

Det kan vidare nämnas, att nämnden i förklaring, som återgivits i meddelandet nr 40/1947, funnit ett aktiebolag vara att i uppborädsförordningens mening betrakta som arbetsgivare gentemot en viss person, som aktiebolaget enligt föreliggande kontrakt lämnat rätt att ”som självständig företagare” på vissa villkor upptaga försäljningsorder för aktiebolagets räkning.

Nämndens förklaring i november 1950 står i överensstämmelse med nämndens praxis. I detta sammanhang torde även förtjäna nämnas, att nämnden i meddelandet nr 8/1951 särskilt framhållit, att det icke alltid ägnas uppmärksamhet åt frågan, huruvida försäljares inkomst av provision, om denna taxeras till kommunal inkomstskatt i den skattskyldiges mantalsskrivningsort, rätteligen härflutit av tjänst eller rörelse. Ur uppborädsynpunkt är ett korrekt avgörande i dessa hänseenden av största betydelse.

Med hänsyn till vad som framhållits därom att riksförsäkringsanstalten funnit en viss försäljare vara att anse såsom självständig företagare enligt olycksfallsförsäkringslagen må nämnas, att chefen för finansdepartementet i Kungl. Maj:ts proposition nr 100 till årets riksdag med förslag till vissa ändringar i uppborädsförordningen m. m. anfört bland annat följande: ”I anvisningarna till nämnda 46 § (uppborädsförordningen) utsäges, att med arbetsgivare i uppborädsförordningens mening förstås envar, som ingått avtal med

annan person att denne skall utföra arbete för hans räkning och som i följd därav är skyldig utbetala lön till denne. Med arbetsgivare förstås i uppborädsförordningen den, med vilken sådant avtal ingåtts. Såsom arbetstagare betraktas emellertid icke den, som är att anse som självständig företagare. Det från 46 § återgivna stadgandet synes ändamålsenligt och bör i princip bibehållas. Någon anknytning till utformningen av begreppen arbetsgivare och arbetstagare i annan lagstiftning bör icke göras. Även om understundom viss vägledning vid tolkningen av uppborädsförordningens bestämmelser om när avdragskyldighet föreligger kan vinnas från andra rättsområden, där fråga är om arbetsgivare och arbetstagare, bör uppborädsförordningens bestämmelser om skatteavdrag för sin tillämplighet icke alltid vara beroendet av den praxis, som utvecklats inom dessa andra rättsområden.”

Nämnden finner icke, att framställningen kan föranleda någon ändring av förklaringen den 16 november 1950. Därst försäljares inkomst av provision är att hänföra till inkomst av tjänst, skall alltså löneavdrag verkställas, om det bolag, som utbetalar provisionen, är att anse såsom försäljarens huvudsakliga arbetsgivare.

Intyg för utläning.

I inkommen ansökning har en arbetsgivare anhållit om nämndens uttalande i följande fråga.

Arbetsgivaren anför bland annat följande. Utländska medborgare, som inkomma till Sveriges för att taga anställning härstädes under tid, då löneavdrag för kvarstående skatt i förekommande fall skall verkställas, ha på grund av den pass-

frihet, som i vissa fall införts, svårt att styrka, att de tidigare icke vistats här i landet. Detta medför, att de ha svårighet att erhålla vederbörligt intyg om att de icke ha att utgöra kvarstående skatt. Några lokala skattemyndigheter ha icke ansett sig kunna utfärda intyg under det att i några fall intyg utfärdats, vilka begränsats till att avse vederbörande myndighets administrationsområde.

Arbetsgivaren frågar dels huruvida sistnämnda intyg kan anses tillfyllest för att helt befria arbetsgivare från ansvar för vederbörande arbetstagares kvarstående skatt, dels huruvida en av den anställde underskriven, till arbetsgivaren avlämnad skriftlig försäkran, att han icke vistats i riket under ifrågavarande inkomstår, kan vara tillfyllest för att befria arbetsgivaren från samma ansvar. I den händelse arbetsgivaren icke kan ges rätt att låta sig nöja med sådan skriftlig försäkran som avkrävt den anställde, anhåller arbetsgivaren om ett uttalande, huruvida de lokala skattemyndigheterna vid anfordran från arbetstagare eller arbetsgivare genom en den utländske medborgaren avkrävd försäkran eller på annat lämpligt sätt, skulle ha rätt och skyldighet att utfärda ifrågavarande bevis utan någon begränsning.

Nämnden:

Med det intyg som i ansökningsberöres avses uppenbarligen sådant intyg, som omförmäles i 47 § andra stycket uppbördsförordningen. Det är på angivna skäl helt naturligt, att många utländska arbetstagare icke kunna erhålla dylika intyg. För att undanröja de svårigheter som därigenom kunna uppkomma för såväl arbetsgivare som arbetstagare anförde nämnden i meddelandet nr 5 år 1951 under åberopande av 52 § uppbördsförordningen, att

arbetsgivare, som vore tveksam om huruvida löneavdrag för kvarstående skatt skulle verkställas vid utbetalandet av lön till utländsk arbetstagare, hade möjlighet att vända sig till lokala skattemyndigheten i orten för erhållande av besked. Den lokala skattemyndigheten hade att, efter det erforderlig utredning verkställts, meddela sådant besked.

Lokal skattemyndighet torde kunna utgå ifrån, att förfrågningar från arbetsgivare eller arbetstagare i nu förevarande spörsmål icke avse sådant intyg som omförmäles i 47 § uppbördsförordningen utan besked enligt 52 § samma förordning.

Det kan rimligtvis icke begäras, att den utredning, som bör föregå ett sådant besked, skall innefatta förfrågan hos annan lokal skattemyndighet, om icke särskild anledning finnes att antaga, att arbetstagaren tidigare vistats inom dennas förvaltningsområde. Finner den lokala skattemyndigheten icke sannolikt, att arbetstagaren påförts kvarstående skatt, kan myndigheten meddela besked, att löneavdrag för kvarstående skatt icke behöver verkställas.

Enligt nämndens meddelande nr 1 år 1953 har vid länsstyrelsen i Stockholms län inrättats ett register över debetsedlar å preliminär skatt, som utfärdats för danska, finska och norska arbetstagare. Uppgifter ur detta register torde i sinom tid kunna tjäna till ledning vid lämnandet, såvitt rör danska, finska och norska medborgare, av sådana besked enligt 52 § uppbördsförordningen varom nu är fråga.

För mycket avdragen B-skatt.

Länsstyrelsen har anført, att det icke är ovanligt, att arbetsgivare verkställer löneavdrag för preliminär skatt med högre be-

lopp än vad en anställd enligt för honom utfärdad debetsedel å preliminär B-skatt skall vidkännas. Har så skett, uppkommer spørsmålet, hur man skall förfara om arbetsgivaren underlåter att redovisa det innehållna beloppet. Länsstyrelsen ifrågasätter, att den del av det innehållna beloppet som överstiger den preliminära B-skatten må fastställas till inbetalning enligt 24 § första stycket tillämpningskungörelsen till uppbördsförordningen. Länsstyrelsen anholder om nämndens uttalande i ärendet.

Riksräkenskapsverket, som avgivit yttrande, har uttalat bland annat, att ifrågasatt fastställande icke torde kunna ske, eftersom vad som i berörda ordning innehållits icke kunde anses ha karaktär av skatt och någon kronans fordran å beloppet följaktligen icke kunde anses föreligga.

Nämnden:

I överensstämmelse med vad riksräkenskapsverket uttalat finner centrala uppbördsnämnden, att det belopp, som överskjuter vad som under en avdragsperiod skolat innehållas i form av preliminär B-skatt, icke kan anses utgöra preliminär skatt. Kronan äger följaktligen icke göra anspråk på ifrågavarande överskjutande belopp.

Ränta å kvarskatt.

Överståhållarämbetet har anhållit om nämndens uttalande i följande spörsmål.

En skattskyldig har på grund av 1952 års taxering påförts ränta å kvarstående skatt med 2.590 kronor. Med stöd av Kungl. förordningen den 26 juli 1947 (nr 584) med provisoriska bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall har av

ifrågavarande ränta ett belopp å 1.165 kronor avkortats, varefter för den skattskyldige återstår att erlægga en ränta å 1.425 kronor.

Den skattskyldige har hos ämbetet anhållit om befrielse från erläggande av hela räntebeloppet. Till stöd härför har den skattskyldige anfört följande. Han har för år 1951 haft att utgöra preliminär B-skatt, vilken debiterats på grund av preliminär taxering. Till grund för taxeringen har legat en i december månad 1950 av den skattskyldige avgiven allmän preliminär självdeklaration. Vid den preliminära taxeringen togs icke, på grund av förbiseende, hänsyn till i deklarationen uppgiven behållen förmögenhet. Den skattskyldige har således icke kommit att preliminärt erlægga statlig förmögenhetsskatt. Hade så skett, skulle förutsättning för påförande av ränta å den kvarstående skatten icke ha förefunnits. Att debitering av förmögenhetsskatt icke skett måste bero på sådant förhållande, varöver den skattskyldige icke skäligen kunnat råda.

Nämnden finner i förevarande fall anledning föreligga för att jämlikt 107 § 2 mom. uppbördsförordningen befria den skattskyldige från gäldande av ränta å kvarstående skatt.

Inkomst av rörelse.

A. B. Skånska Cementgjuteriet anlitar vid ett flertal arbetsplatser innehavare av dels gräv- eller lastmaskiner, dels handtraktorer, dels ock bergborrningsaggregat eller traktorer med kompressor och bormaskin för utförande av schakt- och grävningsarbeten. Innehavarna ha i regel medhjälpare vid arbetenas utförande. Arbetsena pläga pågå under en tid av en vecka upp till tre månader. Skriftliga kontrakt

med maskinägarna föreligga i regel icke. Ersättningen beräknas per arbetstimma, per gräv- eller bormeter eller efter ett avtalat pris för färdigställandet av visst arbete. Ersättningen inkluderar hyra för maskin samt maskinägares och i förekommande fall hans medhjälparens arbetspresentationer. Betalning till uppdragstagare sker mot faktura. Antalet uppdragstagare av de två förstnämnda kategorierna beräknas uppgå till 30 à 40 stycken och antalet uppdragstagare av sistnämnda kategorier till 15 à 20 stycken.

Bolaget frågar, huruvida löneavdrag för preliminär skatt skall verkställas å nu ifrågavarande ersättningar under de olika förutsättningarna att uppdragstagarna ha att utgöra preliminär A-skatt och preliminär B-skatt med eller utan löneavdrag.

På anmodan av nämnden har bolaget inkommit med namnuppgift på ett antal uppdragstagare av de olika kategorierna. I den mån så varit möjligt har nämnden införskaffat allmänna självdeklarationer beträffande dessa uppdragstagare. Det har därvid visat sig att vederbörande i deklARATIONEN uppgivit inkomst av rörelse och även taxerats därför.

Bolaget frågar därjämte, huruvida bolaget är skyldigt lämna uppgift för den årliga taxeringen om utbetald ersättning.

Nämnden:

Som regel torde de angivna uppdragstagarna icke bliva taxerade till inkomst av förvärvskällan tjänst utan till inkomst av förvärvskällorna jordbruk eller rörelse.

Vederbörande ha i sistnämnda fall att utgöra preliminär B-skatt utan löneavdrag. I allmänhet torde bolaget äga sådan kännedom om dessa uppdragstagares förhållanden med avseende å förvärvskälla att särskild undersökning icke är av nöden. Föreligger däremot tvekan, huruvida uppdragstagarens verksamhet skattemässigt bör hänföras till förvärvskällorna jordbruk eller rörelse har bolaget att hos den lokala skattemyndigheten begära besked om löneavdrag skall verkställas.

Bolaget torde utan vidare undersökning kunna utgå ifrån att uppdragstagare, som enligt ovan uppenbarligen icke skall vidkännas löneavdrag, har att svara för löneavdrag för av honom anlitade medhjälpare.

Beträffande övriga medhjälpare till uppdragstagare synes nödvändigt att i varje särskilt fall pröva, huruvida löneavdrag för skatt skall verkställas av bolaget. Denna prövning får i första hand vidtagas av vederbörande lokala skattemyndighet. Det synes därvid erforderligt, att hänsyn tages till vad som kan vara avtalat mellan å ena sidan uppdragsgivaren och uppdragstagaren och å andra sidan uppdragstagaren och de av honom anlitade medhjälparna. Nämnden vill framhålla att understundom förekommit att uppdragsgivare ansetts i uppdragsförordningens mening vara arbetsgivare i förhållande till av entreprenör anställda och avlönade arbetstagare.

Frågan huruvida bolaget skall lämna uppgift för årlig taxering om utgiven ersättning saknar nämnden behörighet att besvara. Besked härom torde kunna erhållas av vederbörande taxeringsintendent.